

NUS.4 | Perscrutar e declerar fenomens da la natira viva e morta

4. Las scolaras ed ils scolars san observar fenomens da l'aura, s'infurmar davart eveniments da la natira sco era declerar fenomens e fatgs correspundents.

renviaments
AS - Emprender e reflexiun [7]

Aura e fatgs meteorologics

NUS.4.4 Las scolaras ed ils scolars ...

1			
	1a	» san raquintar davart atgnas aventuras ed experientschas cun differentas auras.	
	1b	» san percepir e realisar tge impurtanza che differentas auras han per nus e per auters umans (p.ex. per la lavur, per il temp liber e per las vacanzas, per l'agricultura).	
	1c	» san observar e distinguer simpels fenomens da l'aura e scrire si e preschentar lur atgnas enconuschientschas en quest connex (p.ex. nivels, vent, precipitaziuns).	
2	1d	» san descriver fenomens da l'aura e lur caracteristicas tipicas, attribuir a las differentas stagions sco era colliar cun atgnas experientschas ed observaziuns (p.ex. nivels, vent, furmas da precipitaziuns, midadas da la temperatura).	
	1e	» san far observaziuns, mesiraziuns ed experiments en connex cun elements da l'aura, ordinar ils resultats, preschentar ils resultats da las mesiraziuns en diagrams sco era scrire si e commentar fatgs en chaussa. elements da l'aura: temperatura, nivels, precipitaziuns, vent, pressiun da l'aria	MI - Producciun e preschentaziun
	1f	» san leger prognosas da l'aura, enquadrar caracteristicas en situaziuns da l'aura e trair a niz per planisar agens projects (p.ex. temp liber, viadi da scola). » san applitgar reglas da cumportament en differentas auras (p.ex. protecziun cunter chametgs, granella, burascas).	MI - Retschertga e sustegn d'emprender
	1g	» san retschertgar dumondas, caracteristicas specificas e tscherts connexs simpels davart l'aura, structurar e classifitgar ils resultats sco era preschentar las ideas latiers en furma da models (p.ex. tar fronts meteorologicas, urizis).	

Eveniments da la natira e privels da la natira

NUS.4.4 Las scolaras ed ils scolars ...

1			
	2a	» san sviluppar - sin basa da raquintaziuns, rapports e maletgs d'eveniments da la natira - atgnas visiuns e raquintar davart atgnas experientschas.	
	2b	» san identifitgar ed applitgar per sasezs reglas da protecziun e da cumportament per uffants en cas d'eveniments da la natira (p.ex. sper auas, en la naiv, en cas d'eveniments da l'aura sco urizis e daratgas).	FSP - Sanadad
2	2c	» san observar ed identifitgar fastizs d'eveniments da la natira en ils agens conturns, far supposiziuns tge ch'è capità sco era giuditgar tge ch'è en cas da periclitir e proteger l'uman (bova preistorica da Flem, lavinas, aua gronda a Puschlav, sdregliada da la schelira permanenta).	
	2d	» san colliar atgnas ideas ed experientschas cun infurmaziuns e rapports davart eveniments da la natira ed identifitgar e nominar sin basa da quai caracteristicas e process en connex cun eveniments da la natira. inundaziuns, lavinas, stemprads, midadas tras eveniments da la natira pli baud ed oz.	

			renviaments
	2e	» san ordinar, giuditgar ed applitgar en situaziuns respectivas reglas da protecziun e da cumportament en connex cun eveniments da la natira. reglas da cumportament tar urizis, tar nudar, ir cun skis, esser en gir en las muntognas	FSP - Sanadad
► Cumpetenzas consecutiva: STS.1.2, STS.1.3			